

نظامنامه اخلاق آموزش

معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

عنوان: نظامنامه اخلاق آموزش
تدوین: معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مشاوره علمی: انجمن علمی اخلاق کاربردی ایران
مشارکت: دفتر برنامه ریزی آموزش عالی
صفحه آرای و چاپ: اداره کل روابط عمومی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: بهمن ماه ۱۳۹۹

فهرست مطالب

۵	دماجه
۶	معرفی کوتاه نظامنامه اخلاق آموزش
۸	الگوی نظامنامه اخلاق آموزش وزارت عتف
۹	اصول اخلاقی آموزش
۱۱	مسئولیت‌های اخلاقی سازمانی
۱۲	۱. مسئولیت‌های اخلاقی در سیاستگذاری آموزش
۱۴	۲. مسئولیت‌های اخلاقی معاونت آموزشی وزارت عتف در قبال مؤسسات آموزش عالی
۱۶	۳. مسئولیت‌های اخلاقی در قبال جامعه، سپر عمومی و رسانه
۱۸	۴. مسئولیت‌های اخلاقی دانشگاه در قبال دانشجومندان
۲۰	۵. مسئولیت‌های اخلاقی دانشگاه در قبال اعضای هیأت علمی، مدیران و کارشناسان آموزشی
۲۲	۶. مسئولیت‌های اخلاقی دانشگاه در قبال گروه‌های آموزشی
۲۳	عهدنامه‌های اخلاقی
۲۴	۷. عهدنامه اخلاقی دانشجومندان
۲۶	۸. عهدنامه اخلاقی اعضای هیأت علمی
۲۹	۹. عهدنامه اخلاقی مدیران و کارشناسان آموزشی
۳۱	۱۰. عهدنامه اخلاقی گروه‌های آموزشی
۳۳	۱۱. عهدنامه اخلاقی اعضای کانون‌های صنفی و سمن‌ها
۳۵	فرآیندهای نظام‌های حرفه‌ای
۳۶	۱۲. اخلاق آموزش الکترونیکی
۳۹	۱۳. اخلاق ارزشیابی تحصیلی
۴۲	۱۴. اخلاق در هدایت پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها
۴۵	پیوست تعریف منابعیم

دساحه

توسعه و کارآمدی نظام آموزش عالی کشور برپایندگی به اصول و مسئولیت‌های اخلاقی در سیاست‌ها و سیاستگذاری‌ها، مدیریت و خدمات آموزشی، فرآیندها و نظام‌های حرفه‌ای استوار است. مسئولیت‌پذیری دانشگاه‌ها در قبال جامعه، دانشجویان، کراتر، اعضای خانواده بزرگ و فریخته آموزش عالی و پایداری بهکاران و دانشجویان به عهده‌نامه‌های اخلاقی ضامن رشد اخلاقی در نظام آموزش عالی و زمینه‌ساز ارتقای اخلاقی جامعه است.

به منظور همسان‌سازی رعایت اصول اخلاقی در آموزش به سفارش معاونت آموزشی وزارت عتف و با بهکاری انجمن علمی اخلاق کاربردی ایران و مشارکت بسیاری از اعضای بیات علمی، کارشناسان و دانشجویان سند حاضر تحت عنوان نظام‌نامه اخلاق آموزش تدوین شده است. این سند اخلاقی به‌ایستک فعالیت‌های آموزشی در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی کشور می‌باشد. مادانگشایان و دانشجویان بگویند وفاداری یاد می‌کنیم که وفادار و متعهد به نظام‌نامه اخلاق آموزش باشیم و از خداوند مهربان برای عل به آن یاری می‌طلبیم.

ممنور غلامی

معرفی کوتاه نظامنامه اخلاق آموزش

مسئولیت‌پذیری اخلاقی در حوزه آموزش حاصل سه مؤلفه است: حساسیت نسبت به حقوق همه صاحبان حق، شناخت تفصیلی حقوق آنان و پابندی نظام‌مند به حقوق. شناخت حقوق ذی‌نفعان و صاحبان حق در سیاست‌گذاری، مدیریت و فعالیت‌های گسترده آموزشی در آموزش عالی نیازمند مطالعات چندوجهی است: پژوهش در منابع و حیاتی، شناخت انتقادی تجارب و الگوهای جهان در فرهنگ‌های گوناگون، رهاورد‌های گسترده معرفتی اخلاق حرفه‌ای و شناخت دیدگاه‌های اعضای خانواده بزرگ آموزش عالی و ذی‌نفعان حوزه آموزش.

حاصل مطالعه چندوجهی، با مشارکت هرچه بیشتر صاحبان حق، به تنظیم سند نظامنامه اخلاقی حاضر انجامید. به منظور تدوین این سند، مشارکت عمومی در کارگاه‌های آموزشی-مشاوره‌ای و کارکردهای گوناگون در دانشگاه‌های مختلف با بکارگیری انجمن علمی اخلاق کاربردی ایران صورت گرفت.

در این سند، مسئولیت‌ها و تعهدهای اخلاقی در سطوح سازمانی، گروهی، فردی و فرآیندها و نظام‌های حرفه‌ای بر پایه اصول اخلاقی دوازده‌گانه بیان شده است. نظامنامه اخلاق آموزش، اصول اخلاقی و خط‌مشی‌های مرتبط با آنها را در سطح ملی طرح می‌کند.

امید داریم سند جامع اخلاقی یکپارچه و فراگیر برای همه ناموریت‌های وزارت عتف

تدوین کرد. دانشگاه و مؤسسه های آموزش عالی بر پایه این الگو می توانند شیوه نامه اجرایی خود را برای نظامنامه اخلاق آموزش تدوین کنند.

الگوی نظامنامه اخلاق آموزش وزارت عتف

اصول اخلاقی آموزش

مسئولیت‌های اخلاقی سازمانی

۱. مسئولیت‌های اخلاقی در یادگیری آموزش
۲. مسئولیت‌های اخلاقی معاونت آموزشی وزارت عتف در قبال مؤسسات آموزش عالی
۳. مسئولیت‌های اخلاقی در قبال جامعه، سپهر عمومی و رسانه
۴. مسئولیت‌های اخلاقی دانشگاه در قبال دانشجویان
۵. مسئولیت‌های اخلاقی دانشگاه در قبال اعضای هیأت علمی، مدیران و کارشناسان آموزشی
۶. مسئولیت‌های اخلاقی دانشگاه در قبال گروه‌های آموزشی

عهدنامه‌های اخلاقی

۷. عهدنامه اخلاقی دانشجویان
۸. عهدنامه اخلاقی اعضای هیأت علمی
۹. عهدنامه اخلاقی مدیران و کارشناسان آموزشی
۱۰. عهدنامه اخلاقی گروه‌های آموزشی
۱۱. عهدنامه اخلاقی اعضای کانون‌های صنفی و سمن‌ها

فرایندها و نظام‌های حرفه‌ای

۱۲. اخلاق آموزش اکترونیکی
۱۳. اخلاق ارزشیابی تحصیلی
۱۴. اخلاق در هدایت پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها

اصول اخلاقی آموزش

در همه فعالیت های آموزشی با ایمان به خدا و یاری خواهی از او در چهارچوب مبانی ارزشی نظام آموزشی علم و فناوری کشور بر اصول اخلاقی ۱۲ گانه زیر پابند هستیم:

۱. انجام ویکارچگی
۲. تقدیری و پاسخگویی
۳. مشارکت طلبی
۴. اقتدار همراه با صمیمیت
۵. شفافیت
۶. انصاف و عدالت
۷. وفاداری به حقیقت
۸. احترام به استقلال
۹. احترام به کرامت ذاتی انسان ها
۱۰. رازداری و حفظ حریم خصوصی
۱۱. قدردانی
۱۲. کیفیت و پایداری

مسئولیت‌های اخلاقی سازمانی

۱. مسؤلیت‌های اخلاقی در سیاستگذاری آموزش

سیاستگذاری به مثابه یکی از ارکان سرنوشت‌ساز آموزش عالی تأثیر راهبردی در جهت‌گیری اخلاقی نظام آموزش عالی کشور دارد. رهبران نظام آموزش عالی با وقوف بر نقش خفیه اخلاقی خود در سیاستگذاری نظام آموزش بر مسؤلیت‌های خود به شرح زیر تکلیف دارند:

۱. ملاحظات اخلاقی نظام‌مند در سیاستگذاری آموزشی و ارزیابی پیشین‌پایه‌های اخلاقی، فرهنگی و اجتماعی سیاست‌ها با توجه به شرایط روز.
۲. حمایت از حقوق همه ذی‌نفعان و صاحبان حق در فعالیت‌های آموزشی.
۳. حمایت از حقوق و نیازهای گروه‌های آسیب‌پذیر در سیاست‌ها و فعالیت‌های آموزشی.
۴. پایداری به عدالت اجتماعی در توزیع ملی فرصت‌ها، منابع، امکانات و سرمایه‌های آموزشی.
۵. مواجه عادلانه و منصفانه در رویه‌ها و سبک‌های ارتباطی با ذی‌نفعان در آموزش.
۶. ارتقای شفافیت و پیش‌بینی‌پذیری اخلاقی در نظام آموزش.
۷. استقرار نظام پاسخگویی کارآمد و تقویت روحیه نقدپذیری در آموزش.
۸. احترام به فرهنگ‌های قومی، زبانی و مذهبی و حمایت از حقوق جنسیتی در سیاست‌ها و فعالیت‌های آموزشی.

۹. وفاداری به حقیقت و توجه تعدادی به سازهای علمی کشور در گسترش نظام آموزش.
۱۰. صیانت از منافع ملی از طریق ارتقای کیفیت آموزش، تعامل جهانی و دستیابی به جایگاه برتر جهانی کشور در آموزش.
۱۱. استقرار نظام تشویق و قدردانی از عملکرد اخلاقی در سطوح سازمانی، گروهی و فردی بر پایه ارزیابی عینی و علمی.
۱۲. اهتمام به ارتقای فرهنگ سازمانی شایسته محور و استوار بر کرامت ذاتی انسان ها.
۱۳. حمایت از بی طرفی و استقلال علمی در فعالیت های آموزشی.
۱۴. احترام به خرد جمعی و استفاده از دیدگاه های خانواده آموزش عالی در تصمیم سازی، اجرا و نظارت.
۱۵. صیانت از حریم خصوصی و محرمانگی اطلاعات در سیاست ها و سیاستگذاری.
۱۶. سیاستگذاری، هدایت، حمایت و نظارت بر برنامه های رشد اخلاقی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی.

۲. مسئولیت‌های اخلاقی معاونت آموزشی وزارت عتف در قبال مؤسسات آموزش عالی

معاونت آموزشی وزارت عتف جایگاه راهبردی در موفقیت مؤسسات آموزش عالی در نیل به اهدافشان دارد. رهبران، مدیران و کارکنان حوزه معاونت آموزشی، تحقق مسئولیت‌های اخلاقی به شرح زیر را وظیفه خود می‌دانند:

۱. توجه به رسالت راهبری معاونت آموزش و حمایت از استقلال دانشگاه و مشارکت فعال در بهبود قوانین در حمایت از استقلال دانشگاه‌ها.
۲. هدایت، حمایت و نظارت بر برنامه رشد اخلاقی دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش اخلاقی.

۳. احترام به خوش‌نامی و برند دانشگاه‌ها.

۴. ارتقای فرصت رقابت اخلاقی در فعالیت‌های آموزشی.

۵. توزیع عادلانه فرصت‌ها، مسئولیت‌ها و منابع و پایداری به عدالت رویه‌ای در مواجهه با دانشگاه‌ها.

۶. حمایت از جهت‌گیری اخلاقی فرآیندها و نظام‌های حرفه‌ای دانشگاه‌ها بر پایه اصول اخلاق آموزش.

۷. احترام به حق دانشگاهیان در برخورداری از مدیران لایق و منصف.

۸. ارتقای فرهنگ پاسخگویی متقابل معاونت آموزشی و دانشگاه‌ها.

۹. احترام اصیل به همه بکاران در دانشگاه، مشارکت طلبی و دوری از هرگونه تبعیض جنسیتی، قومی، زبانی و مذهبی.

۱۰. حمایت از شفافیت سازمانی و سلامت اداری، مالی و رفقاری دانشگاه.

۱۱. توجه به تناسب اختیارات و امکانات با مسئولیت.

۱۲. تقدیر از سیاست و اقدام اخلاقی دانشگاه در آموزش.

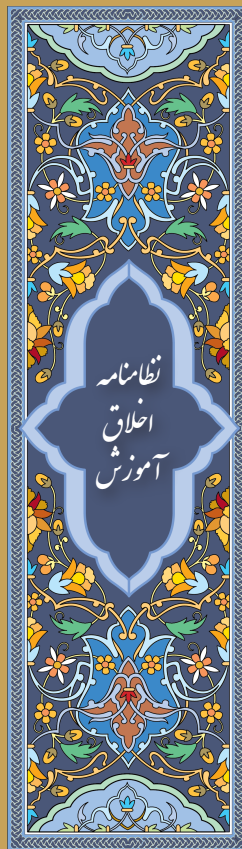

۳. مسؤلیت‌های اخلاقی در قبال جامعه، سپهر عمومی و رسانه

اعضای خانواده بزرگ آموزش عالی کشور با آگاهی از رسالت ملی و اجتماعی دانشگاه با مسئولیت‌های اخلاقی خود در قبال جامعه، سپهر عمومی و رسانه به شرح زیر تکلیف می‌کنند:

۱. تعهد و پابندی به مأموریت آموزشی وزارت عتف و سایر اسناد بالادستی و سیاست‌ها در تأمین منافع ملی و مشارکت علمی در بازنگری اخلاقی اسناد بالادستی.
۲. توسعه رشت‌های کاربردی در رفع نیاز جامعه و مشارکت در ارتقای بهره‌وری ملی از طریق افزایش مستمر کیفیت آموزش.
۳. همسازي منافع شخصی، سازمانی و ملی.
۴. ترویج مبانی علمی آزاداندیشی و مشارکت در ارتقای فرهنگ آزادی بیان، نقد سازنده و گفتگوی اثرنخشی اجتماعی.
۵. مشارکت فعال با نهادهای فرهنگی در رشد اخلاقی-دینی جامعه.
۶. اهتمام به تربیت شهروندان مسئولیت‌پذیر، خردورز و متخصص و پربین از ترویج مدرک‌گرایی.

۷. اهتمام به تعامل دانشگاه‌ها و رسانه در ارتقای آموزش‌های دانشگاهی و سواد عمومی شهروندان (مانند سواد رسانه‌ای، سواد حقوقی، سواد اخلاقی و...).
۸. مشارکت در گسترش دانش و فناوری اخلاق کاربردی در صنعت‌ها و

حرفه‌ها (مانند اخلاق مهندسی، اخلاق قضا، اخلاق کسب و کار، اخلاق سازمانی، اخلاق عمومی و...) (۹)

۹. گسترش دانش و فناوری شناخت میراث تاریخی و فرهنگی و صیانت از آنها و مشارکت در ترویج فرهنگ توجه به سرمایه‌های فرهنگی و اجتماعی.

۱۰. احترام به حقوق شهروندی و مواجهه صادقانه و عادلانه با شهروندان و گروه‌های اجتماعی.

۱۱. اهتمام به تعامل اخلاقی و ارزش‌نخست‌مؤسسه‌های آموزش عالی با حوزه‌های علمی و سازمان‌های ملی و بین‌المللی.

۱۲. اهتمام به توسعه دانش و فناوری‌های حفاظت و توسعه سازگار با محیط زیست جهت ارتقای استانداردها و ترویج سواد، حساسیت و مشارکت محیط‌زیستی شهروندان.

۴. مسئولیت‌های اخلاقی دانشگاه در قبال دانشجویان

دانشجویان سرمایه ملی و امانت الهی در دانشگاه هستند. هدف دانشگاه تربیت شهروندان خردورز، دانشمند، کارآمد و متخلق در گشودن معضلات اجتماعی و حرفه‌ای است. دانشگاه‌ها در فعالیت‌های آموزشی بر مسئولیت‌های اخلاقی خود در قبال حقوق دانشجویان به شرح زیر اهتمام دارند:

۱. احترام اصیل و پایدار به دانشجویان و گرامیداشت شخصیت آنان در شئون مختلف آموزشی.

۲. احترام به حق دانشجویان در بهره‌مندی از اعضای هیأت علمی دارای دانش به روز، اخلاق‌مدار، مسئولیت‌پذیر و حرفه‌ای.

۳. حمایت معنوی و فکری از دانشجویان و ارائه مشاوره سودمند.

۴. صیانت از مالکیت فکری و معنوی ایده‌ها و نوآوری‌های دانشجویان.

۵. حمایت از گفتمان آزاداندیشی دانشجویان.

۶. ایجاد محیط‌شاد و سالم و تأمین فضا و چیدمان مناسب و به روز رسانی منابع کتابخانه‌ای و فناوری‌های لازم آموزشی.

۷. اصلاح مستمر برنامه‌های آموزشی در جهت افزایش کیفیت یادگیری، سطح دانش و مهارت ورزشی و افزایش توان پاسخگویی به نیازهای امروز و فردای جامعه به منظور اشغال‌پذیری و کارآفرینی.

۸. ایجاد فرصت عادلانه رقابت علمی و حمایت از تنجبه با و پرهیز از نورچشمی پروری.
۹. ارتقای شفافیت و نظم آموزشی و پیش بینی پذیری در فعالیت های آموزشی.
۱۰. اهتمام به رشد اخلاقی و تربیت جامع نگر دانشجویان.
۱۱. استقرار نظام آزمون، ارزشیابی تحصیلی مضاعف، یاد دهنده و عاری از آسیب های روانی و اجتماعی.
۱۲. مواجهه صادقانه و صریح با دانشجویان.
۱۳. پابندی به عدالت در همه شئون آموزشی و پرهیز از هرگونه تبعیض قومی و جنسیتی.
۱۴. اهتمام به افزایش مشارکت ارزش دانشجویان در تصمیم سازی، اجرا و نظارت.
۱۵. احترام به حق انتخاب دانشجو.
۱۶. رازداری و صیانت از حریم خصوصی دانشجویان.
۱۷. اطلاع رسانی شفاف، به موقع و کامل امور آموزشی.

۵. مسئولیت‌های اخلاقی دانشگاه در قبال اعضای هیأت علمی، مدیران و کارشناسان آموزشی

اعضای محترم هیأت علمی، مدیران و کارشناسان آموزش به مثابه سرمایه‌گران دانشگاه نقش اساسی در دستیابی به اهداف آموزشی و تربیتی دارند. دانشگاه‌ها در فعالیت آموزشی بر مسئولیت‌های اخلاقی خود در قبال آنان به شرح زیر اهتمام دارند:

۱. ارتقای حساسیت‌های اخلاقی اعضای هیأت علمی و کارشناسان و حمایت و تقدیر از مسئولیت‌پذیری و عملکرد اخلاقی آنان.

۲. ایجاد بستر مناسب و فرصت عادلانه برای نوآوری و خلاقیت، تقدیر و صیانت از مالکیت فکری و معنوی آنان.

۳. اهتمام به ترویج صمیمیت، بهدلی، کارگروهی، انسجام، نشاط کاری و تعامل متفقانه پیشگوتان و جوانان.

۴. توجه به تناسب امکانات، مسئولیت‌ها و اختیارات و اهتمام به توان‌افزایی حرفه‌ای.

۵. حمایت معنوی و حقوقی از عملکرد قانونی مدیران، کارشناسان و اعضای هیأت علمی.

۶. تقویت انگیزه‌های درونی و مهارت‌های زیست اخلاقی در فعالیت‌های آموزشی.

۷. نهادینه‌سازی داورى مضفانه، عادلانه و بی‌طرف در فعالیت حرفه‌ای اعضای

هیأت علمی و کارشناسان.

۸. صیانت از حریم خصوصی و محرمانگی اطلاعات.

۹. نهاده سازی احترام و توجه به کرامت افراد و استقلال فردی در فرهنگ سازمانی.
۱۰. اطلاع رسانی شفاف، به موقع و کامل امور حرفه ای و آموزشی.
۱۱. حیات از رفاه و امنیت معیشتی.
۱۲. استقرار نظام تکریم پیشگوتان و بازنشستگان و بهره مندی بهینه از تجارب حرفه ای آنان.
۱۳. مدیریت دانش و تجارب حرفه ای بهکاران.
۱۴. ارزیابی اخلاقی عملکرد جهت ارتقای کیفیت و اثر بخشی فعالیت های آموزشی و پرهنر از کیفیت گرایی.
۱۵. اهتمام به مشارکت عمومی و مواجهه صادقانه و صریح با بهکاران.
۱۶. توزیع عادلانه مسئولیت های شغلی، منابع و امکانات و پابندی به عدالت رویه ای در مواجهه با بهکاران.
۱۷. تقدیری و پاسخگویی به بهکاران.

۶. مسؤلیت‌های اخلاقی دانشگاه در قبال گروه‌های آموزشی

گروه‌های آموزشی علمانی‌ترین واحد در انفا‌ی رسالت آموزشی دانشگاه است. نشاط علمی، حسن ب‌کاری و اخلاق حرفه‌ای در گروه‌های آموزشی تاثیر را به‌سودی در تربیت شهروندان من‌خص و من‌ول دارد. حوزه آموزش دانشگاه بر مسؤلیت‌های اخلاقی خود در قبال گروه‌های آموزشی به شرح زیر به‌دل و به‌یار به‌ستند:

۱. حمایت از استقلال گروه‌های آموزشی و ارزیابی مستمر د‌ونی و بیرونی فعالیت‌های آموزشی گروه و به‌بود کیفیت بر اساس ارزیابی‌ها.
۲. مواجهه عادلانه با گروه‌های آموزشی در توزیع منابع، فرصت‌ها و مشارکت‌ها.
۳. ترویج فرهنگ گفتگوی اثرن‌ش و به‌ره‌مندی از خرد جمعی در گروه‌ها.
۴. ترویج زمینه‌های اخلاقی ب‌کاری میان رشته‌ای و تعامل بین گروهی.
۵. مشارکت در ترویج فرهنگ صمیمیت، فروتنی علمی، داوری منصفانه حرفه‌ای.
۶. نهاده‌ن کردن پایداری به نظامنامه اخلاق آموزش و حمایت از رشد اخلاقی گروه‌ها.

عهدنامه های اخلاقی

۷. عهدنامه اخلاقی دانشجویان

مادانشجویان، تحصیل در دانشگاه را فرصت گرانقدر در کسب توانمندی‌های لازم برای ساختن آینده درخشان کشوری دانیم و با آگاهی از رسالت خطیر خود بر مسئولیت‌های اخلاقی زیرپایند بستیم:

۱. در جهت رشد مستمر علمی سخت کوشیم و افزایش مشارکت تقاضا در فرآیند تعامل یاددهی-یادگیری را رایی برای رشد علمی خود می‌دانیم.
۲. در ستاری در همه فعالیت‌های یادگیری و ارزشیابی تحصیلی را مرام اخلاقی خود می‌دانیم.

۳. با رزایی مضغانه عملکرد آموزشی اساتید و گروه آموزشی، دانشگاه را در ارتقای کیفیت آموزشی یاری می‌کنیم.

۴. در هر شرایطی با خویش مهربانیم و هوشیارانه عزت نفس، خودباوری و منزلت دانشجویی را راج می‌بینیم.

۵. مناسبات ما با هم‌پیکر و نیز با گروه آموزشی، اساتید و کارشناسان در همه موقعیت‌های آموزشی بر احترام، صمیمیت، دوستی، مهربانی، بخاری و قدردانی استوار است.

۶. احترام به بخارهای قومی، مذهبی، باورهای و دیدگاه‌های دیگران مرام ما است.

۷. سبک پوشش و الگوی رفتاری ما درون و بیرون از دانشگاه، نشانگر شأن دانشجویی و آرمان اخلاقی و تربیتی دانشگاه است.

۸. خردمندی و فراست را در استفاده بهینه از اساتید، امکانات، وقت و فرصت های آموزشی و برنامه ریزی دقیق و سخت کوشی در یادگیری می دانیم.
۹. حفظ اموال و نگاه وظیفه اخلاقی ما است. دانشگاه را در حفظ آراستگی و پاکیزگی محیط یاری می دهیم.
۱۰. با احترام به ارزش های راهبردی دانشگاه بر خواسته های به حق، قانونی و به دور از تبعیض تاکید می کنیم.
۱۱. حفظ سلامت جسمی، روانی، اجتماعی، اخلاقی و معنوی خود و سایر دانشجویان در محیط کلاسی و آموزشی وظیفه اخلاقی ما است.
۱۲. داور بی دربار و دیگران را بر آگاهی کافی، بی طرفی و انصاف استوار می کنیم.
۱۳. در جستجوی تعاون و تعاضد حقیقت، حفظ استقلال دانشجویی و افزایش خلاقیت و نوآوری خویش سخت کوش هستیم.
۱۴. بر رازداری و حفظ حریم خصوصی دیگران تاکید می کنیم.

۸. عهدنامه اخلاقی اعضای هیأت علمی

ما اعضای هیأت علمی، منزلت حرفه‌ای خویش را فرصت خدمت خالصانه می‌دانیم و با آگاهی از نقش الگویی خود به پایداری بر مسئولیت‌های اخلاقی در حرفه مقدس آموزش به شرح زیر تاکید می‌کنیم:

۱. دانشجویان امانت الهی نزد ما هستند. ما با استفاده هینه از زمان، ذهن و اعتماد دانشجویان در رشد ساختی، مهارتی و منشی آنان تلاش می‌کنیم.

۲. برای ارتقای توان علمی، خردورزی، اخلاق‌مداری، جامعه‌پذیری و توان حرفه‌ای دانشجویان از دانش، فناوری و مهارت‌های به روز استفاده می‌کنیم.

۳. حفظ کرامت انسانی افراد، مرام ما است. رفتار ما اساس ارزشمندی را به دانشجویان و بکاران منتقل می‌کند و رشد منافع ایشان را در پی دارد.

۴. اقتدار همراه با صمیمیت و قانون‌پذیری با انعطاف ضابطه‌مند را فضیلت حرفه‌ای می‌دانیم.

۵. با خیرخواهی، به نحو پیش‌بینی‌پذیر و بدون منت در دسترس دانشجویان هستیم.

۶. با گروه آموزشی، دانشکده و دانشگاه بکاربری مسؤله و در چارچوب تخصص خود خواهیم داشت.

۷. به ملاک‌های سبش‌پذیر در حرکت داور علمی و حرفه‌ای پابند هستیم.

۸. خیرخواهی و تعهد حرفه‌ای، ما را به یاری، مشارکت و توانمندسازی یکدیگر بر

می‌انگیراند.

۹. فعالیت‌های اعضای هیأت علمی نمونه‌ای از کار گروهی استوار بر همدلی، صمیمیت و

تقدیر می‌باشد.

۱۰. به منظور اثر بخشی هر چه بیشتر آموزش در تعامل یاددهی-یادگیری، دادن فرصت

نقش فعال به دانشجویان و صوری و سعه صدر را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار می‌دهیم.

۱۱. ما به رسمیت شناختن خطای دانشجو و راهنمایی مشتقانه، اعتماد به نفس دانشجویان را

تقویت و یادگیری از تجرب را افزایش می‌دهیم.

۱۲. به حق مالکیت فکری دانشجویان، بهکاران و دانشگاه پایبند هستیم.

۱۳. احترام به کسوت و دانشگاهی و تلاش برای اعتلای جایگاه اجتماعی اعضای هیأت

علمی و اهتمام به خوش نامی دانشگاه و وظیفه اخلاقی ما است.

۱۴. در تعامل با دانشجویان و بهکاران بر صداقت، صراحت همراه با احترام اصل و توجه

به استقلال فردی آنان پایبند هستیم.

۱۵. مواجهه اخلاقی با سوال دانشجویان، توجه به بایسته‌های اخلاقی در مدیریت کلاس و

انصاف در ارزشیابی تحصیلی و وظیفه اخلاقی ما است.

۱۶. به جانشین پروری اهتمام می‌ورزیم.

۱۷. در ارائه توانایی‌ها و تجارب حرفه‌ای، واقعگرا و صادق هستیم.

۱۸. به حفظ حریم خصوصی و ارتقای امنیت جنسیتی و سلامت ذهنی و روانی دانشجویان
و بهکاران اهتمام می‌ورزیم.

۹. عهدنامه اخلاقی مدیران و کارشناسان آموزشی

مدیران و کارشناسان آموزشی رسالت مؤثر در اهداف آموزشی دانشگاه دارند؛ خدمت خالصانه به دانشجویان و تلاش برای رشد علمی و معنوی جامعه را وظیفه مقدس خود می‌دانیم و در همه شئون حرفه‌ای با خود مهربان بوده و بر مسئولیت‌های اخلاقی خویش در قبال حقوق دانشجویان، اعضای هیأت علمی و سایر بهکاران و نیز تعالی جایگاه علمی و آموزشی دانشگاه به شرح زیر می‌بایند بستیم:

۱. مراجعات افراد را کثوره شدن در رحمت الهی به روی خود می‌دانیم و با خشود می‌رفع نیازهای آنان تلاش می‌کنیم و هرگز خدمتان را به وسیده منت، آزار و کم کاری باطل نمی‌کنیم.

۲. پاسخگویی و خدمت رسانی شفاف، به موقع و مؤثر را وظیفه اخلاقی خود می‌دانیم.
۳. بر حفظ کرامت انسانی، سلامت جسمی، روحی و امنیت جنسیتی دانشجویان و بهکاران تاکید می‌کنیم.

۴. اطلاع رسانی و ارائه مشاوره شفقتانه و آشناسختن دانشجویان و بهکاران با مقررات، آیین نامه‌ها و فرآیندها، وظیفه حرفه‌ای و اخلاقی ما است.

۵. با دوری هوشمندانه از مواضع بدنامی، کرامت و منزلت حرفه‌ای خویش را حفظ می‌کنیم.

۶. استفاده بهینه از زمان و منابع در اختیار و توجه به اثر بخشی فعالیت‌ها و خدمات آموزشی

- را شرط امانتداری در حرفه می‌دانیم.
۷. در مواجهه با مشکلات آموزشی از مقصوریابی و فراگفنی دوری می‌کنیم و با سه صدر و مسؤله در جهت تخصیص و حل اثرش مسأله تلاش می‌کنیم.
۸. بر اساس خوداینگختگی و روحیه آموزش پذیر، شایستگی‌های حرفه‌ای خود را افزایش می‌دهیم.
۹. با خیرخواهی و حفظ حریم شخصی و شغلی به یاری هم‌پیکر می‌شاییم.
۱۰. وفاداری به مأموریت و اهداف دانشگاه و تلاش برای ارتقای خوش نامی آن را وظیفه اخلاقی خود می‌دانیم.
۱۱. رازداری و حفظ حریم خصوصی دانشجویان و بهکاران علمی و اجرایی وظیفه اخلاقی ما است.

۱۰. عهدنامه اخلاقی گروه‌های آموزشی

گروه‌های آموزشی واحد علمایی در انجمنی رسالت آموزشی دانشگاه محسوب می‌شوند. نشاط علمی، حسن بهکاری و پابندی به مسئولیت‌های اخلاقی در گروه‌های آموزشی، تاثیر راهبردی در تربیت شهروندان متخصص و مسئول دارد. اصول اخلاقی به شرح زیر مورد توجه گروه‌های آموزشی است:

۱. تدوین و بازنگری رسالت گروه در راستای اهداف و مأموریت‌های کلان دانشگاه
بمراه با ملاحظات اخلاقی راهبردها را سرلوحه کار گروه آموزشی قرار می‌دهیم.

۲. نسبت به ارتقای مستمر کیفیت آموزشی از طریق ارزیابی درونی و بهبود فرآیندها و روش‌ها اهتمام داریم.

۳. صمیمیت، نشاط علمی و احترام به اعضای گروه، کارشناسان و مدیران آموزشی و دانشجویان را ترویج می‌دهیم.

۴. گروه را قordon تجارب حرفه‌ای، نوآوری، خلاقیت و رعاورد های اعضا گروه و دانشجویان قرار می‌دهیم.

۵. فرهنگ تعامل، گفتگو و کار گروهی را در جهت تشخیص و حل مسائل حرفه‌ای و تصمیم‌گیری‌ها در فعالیت‌های گروه آموزشی ارج می‌نهیم.

۶. به نحو نظام‌مند به مسئولیت‌های اخلاقی دانشگاه پابند هستیم.

۷. انتخاب مدیر گروه، جذب بیات علمی، توزیع درس، تعیین گروه‌های

پایان نامه و رساله و سایر فعالیت های گروه را بر اساس شایسته سالاری، رعایت عدالت و انصاف و توجه به حقوق دانشجویان استوار می کنیم.

۸. اطلاع رسانی به روز، راهبردی و پاسخگویی کارآمد راج می نهیم.

۹. افزایش نظم و پیش بینی پذیری گروه برای دانشجویان و بهکاران مسئولیت اخلاقی ما است.

۱۰. بر پیش بینی و پیشگیری به موقع و موثر از مشکلات مربوط به آموزش، ارزشیابی تحصیلی، روند تحصیلی دانشجویان و همیاری در رفع مشکلات اهتمام می ورزیم.

۱۱. بهکاری بین رشته ای و تعامل اخلاقی بین گروهی راج می نهیم.

۱۲. اهتمام مدیریت گروه را بر اقتدار همراه با بصیمیت و به دور از خود آبی و نظارت بدون ورود به حریم شخصی و شغلی بهکاران استوار می کنیم.

۱۳. پاسداشت و حمایت فعال از استقلال و مرجعیت علمی، تخصصی و حرفه ای گروه آموزشی و اعضای گروه و وظیفه اخلاقی ما است.

۱۱. عهدنامه اخلاقی اعضای کانون های صنفی و سمن ها

اعضای کانون های صنفی، انجمن های علمی و سازمان های مردم نهاد با آگاهی از نقش ارزشمند خود در دستیابی دانشگاه به اهداف آموزشی بر مسئولیت های اخلاقی خود به شرح زیر تاکید دارند:

۱. خود را در بهبود مستمر آموزش منوط می دانیم و در افزایش کیفیت آموزش، ارتقای اخلاقی و برنامه های تربیتی دانشجویان مشارکت فعال داریم.

۲. حفظ استقلال، بی طرفی و هویت مردم سالارانه تشکیلات دانشجویان و دانشگاهیان مرام ما است.

۳. به نظامنامه اخلاق آموزش پایبند، مستقیم و در ترویج آن مشارکت اشرنخ داریم.

۴. با دیگر کانون های صنفی، سمن ها و نهاد های دانشگاه تعامل سازنده و اخلاقی داریم.

۵. از استقلال و مرجعیت علمی، تخصصی و حرفه ای گروه های آموزشی و اساتید حیات می کنیم.

۶. روابط سازنده و اخلاقی اعضای کانون ها و سمن ها با منابع انسانی در محیط درونی به عنوان مثال اعضای کانون صنفی اساتید (استادبانجو - استاد با کارمند - استاد با مدیران آموزشی و...) را گرامی می داریم.

۷. بر تعامل و خدمات متقابل آموزش و کانون ها تاکید می کنیم.

۸. انجمن کشتان، پیشرو باد نوآوران در آموزش قدردانی می‌کنیم.
۹. خود را سازمان یادگیرنده می‌دانیم.

فرآیندها و نظام‌های حرفه‌ای

۱۲. اخلاق آموزش الکترونیکی

شناخت مسئولیت‌های اخلاقی در آموزش الکترونیکی و پابندی به آنها را برای تبدیل محدودیت‌های آن به مزایا و نیز تبدیل تهدیدها به فرصت است. اخلاق آموزش الکترونیکی سبب افزایش ارتقای کیفیت آموزش و پیشگیری از پیامدهای زیانبار احتمالی می‌شود که به شرح زیر است:

۱. ارتقای مهارت‌های فناوری و سواد رسانه‌ای در استفاده‌بینه از آموزش الکترونیکی به عنوان وظیفه اخلاقی و حرفه‌ای همه فعالان در آموزش اعم از مدیران، اعضای هیأت علمی، کارشناسان و دانشجویان.

۲. ارتقای دانش، اخلاق حرفه‌ای و مهارت تدوین برنامه‌های آموزشی چندرسانه‌ای و استفاده از آنها.

۳. مسئولیت‌پذیری مدیران و حسن بهکاری آنان با اساتید و کارشناسان در ارتقای کیفیت، سهولت و سرعت آموزش الکترونیکی.

۴. توجه به سلامت روانی و آرامش ذهنی اساتید و دانشجویان در آموزش الکترونیکی.

۵. احترام به حقوق پدیدآورندگان محتوای آموزشی چندرسانه‌ای و نوآوری‌ها.

۶. ایجاد بسترها و تأمین امکانات و منابع لازم برای تسهیل در آموزش الکترونیکی.

۷. فراهم‌آوری دسترسی عادلانه و حمایت مالی و تجهیزاتی از دانشجویان نیازمند (در

استفاده از آموزش الکترونیکی).

۸. بسین سازی و تناسب سازی برنامه های درسی با آموزش الکترونیکی.

۹. استقرار فرآیند مضافه، عادلانه و مناسب ارزیابی عملکرد اعضای هیات علمی در آموزش الکترونیکی.

۱۰. استقرار فرایند مستمر، مضافه و علمی ارزشیابی تحصیلی در آموزش الکترونیکی.

۱۱. ایجاد فضای تعاملی مناسب و امن برای اشتراک منابع، مشارکت و فعالیت گروهی دانشجویان.

۱۲. ترویج فرهنگ در سخاری و مانداری در آموزش الکترونیکی.

۱۳. توجه به اهمیت آموزش های ترکیبی (حضوری و الکترونیکی).

۱۴. توجه به ابعاد اخلاقی بسترها و برنامه های آموزش الکترونیکی با تاکید بر کرامت انسانی، حفظ حریم خصوصی و مالکیت فکری.

۱۵. توجه به اختصاص وقت بیشتر و فعالیت افزون تر اساتید در ارائه آموزش

الکترونیکی و جبران عادلانه خدمات.

۱۶. بهبود شیوه های نظارت در آموزش الکترونیکی با حفظ حریم شخصی و اعتماد به اساتید

و دانشجویان.

۱۷. متناسب سازی فعالیت های آموزشی الکترونیکی با زندگی شخصی و خانوادگی.

۱۳. اخلاق ارزشیابی تحصیلی

ارزشیابی تحصیلی از عناصر مهم نظام آموزشی و مؤثر در شناخت رخنه ها و قوت ها در فرآیند یاددهی-یادگیری است. در فرآیند ارزشیابی تحصیلی با توجه به حقوق دانشجو و اساتید، رسالت دانشگاه و منافع ملی بر مسئولیت های زیر تاکید می شود:

۱. استقرار نظام جامع ارزشیابی تحصیلی استوار بر دانش، اخلاق و فناوری به روز ارزشیابی.

۲. ارتقای دانش و مهارت اعضای هیأت علمی در ارزشیابی تحصیلی عینی در آموزش حضوری و الکترونیکی.

۳. عدالت رویه ای در آزمون سازی و اجرای ارزشیابی تحصیلی، رعایت بی طرفی در فرآیند ارزشیابی تحصیلی و پرهیز از هرگونه مداخله احساسی و تلافی جویند در آن.

۴. کرامت و احترام به اساتید و دانشجو و اعتماد به آنان در نظارت بر ارزشیابی تحصیلی.

۵. ارزیابی و اصلاح اخلاقی و مستر شیوه های ارزشیابی تحصیلی و توجه به ویژگی های رشته ای.

۶. توجه سببیه بابت ارزشیابی از بعد دانش افزایی، مهارت افزایی و ارتقای نگرشی و تاکید بر شیوه های ارزشیابی یادپنده و عامل ارتقای خودشناسی و اعتماد به نفس.

۷. پایبندی به ارزشیابی تحصیلی مستمر در همه مراحل فرآیند یاددهی-یادگیری، ناظر به

محتوای آموزشی و فعالیت‌های گروهی و انتخاب بهترین عملکرد به عنوان نمره پایانی در امتحانات مستمر.

۸. توجه به حق انتخاب دانشجویان در فرآیند ارزشیابی مانند ارائه سوالات انتخابی در آزمون‌ها.

۹. توجه به تناسب ارزشیابی با آموزش ارائه شده و توجه به توان و طاقت دانشجویان در ارزشیابی مستمر تحصیلی.

۱۰. پایداری به جنبه‌های اخلاقی در اجرای آزمون‌ها به ویژه کرامت و حریم خصوصی دانشجویان.

۱۱. تسهیل دسترسی به سامانه آزمون و امکانات متناسب با ارزشیابی و استفاده از فضای استاندارد و مناسب از جهت نور، دما، راحتی و... و توجه به محدودیت‌های جسمی برخی از دانشجویان و ارائه خدمات مورد نیاز.

۱۲. رعایت عدالت رویه‌ای و انصاف در بررسی پاسخ دانشجویان به آزمون‌ها و نمره‌دهی به فعالیت‌های آموزشی.

۱۳. تأمین شرایط امن و آرام روحی و روانی و پرهیز از ایجاد اضطراب و نگرانی در فرآیند مستمر ارزشیابی تحصیلی.

۱۴. پاسخگویی به نقد و اعتراض دانشجویان، بررسی شفاف و مؤثرانه همراه با شجاعت

خطاندیری.

۱۵. رازداری و حفظ محرمانگی اطلاعات در اعلام نتایج آزمون.

۱۶. توجه به تفاوت های فردی و پرهیز از دامن زدن به رقابت های ناسالم.

۱۴. اخلاق در هدایت پایان نامه ها و رساله ها

پژوهش های پایان تحصیلات نقش مهمی در دانش افزایی، مهارت افزایی پژوهشی و ارتقای نگارش دانشجوین دارد و فرصتی برای پاسخ به نیازهای علمی جامعه و توسعه دانش است. اهتمام به افزایش بهره‌وری و کیفیت پایان نامه ها و رساله ها از مسوولیت های خطیر دانشگاه، گروه های آموزش و اعضای هیأت علمی است. موارد مطرح در این محور از نظامنامه به شرح زیر می باشد:

۱. تدوین راهبردها و خطوطی های پژوهش های پایان تحصیلات تکمیلی دانشجوین در جهت تربیت علمی آنان، پاسخگویی به نیازهای علمی جامعه و توسعه جهانی دانش به وسیله گروه های آموزشی و ارزیابی اخلاقی راهبردها.

۲. آموزش صین عل در ستکاری علمی به دانشجوین در فرآیند هدایت پایان نامه ها و رساله ها.

۳. احترام به حق انتخاب دانشجوین در خصوص موضوع، اساتید راهنما و مشاور در چارچوب مقررات.

۴. یاری متخصصان و مشفقان و کام به کام دانشجوین در ایده یابی، طراحی نقشه پژوهش و مراحل انجام پژوهش.

۵. احترام به استقلال دانشجو و حق مالکیت معنوی او و پرهیز از هرگونه مداخله جویی

و ارتباط ناسالم در فرآیندهایت پایان نامه ها و رساله ها و اجتناب از استفاده نادر از توان یافته های دانشجویان.

۶. پابندی به انصاف، بی طرفی و عدالت رویه ای در داوری طرح نامه ها و پایان نامه ها و رساله ها و پرهیز از هرگونه مواجهه یحسانی و غرض ورزی.

۷. احترام نسبت به حق برخورداری دانشجویان از امکانات و منابع لازم در پژوهش های پایان تحصیلات تکمیلی و حمایت از انتشار بین المللی نتایج آنها.

۸. تدوین شرح وظایف شفاف برای اساتید راهنما، مشاور و داور و استقرار نظام ارزیابی و نظارت بر فعالیت های اساتید و دانشجویان در فرآیندهایت پایان نامه ها و رساله ها و قدردانی مؤثر از فعالیت های برحسته.

۹. توجه و پابندی به تخصص علمی در پیشنهاد، تصویب و پذیرفتن مسئولیت راهنمایی، مشاوره و داوری پایان نامه ها و رساله ها.

۱۰. پابندی به ضوابط علمی، روشی و اخلاقی داوری و پرهیز از سلیقه گرایی و تعارض منافع.

۱۱. اهتمام بر تعالی جایگاه جلسات داوری طرح نامه ها، پایان نامه ها و رساله ها از منظره دفاع به همکاره مشارکت علمی.

۱۲. عمده‌داری استاد راهنما و دانشجوی نسبت به مسئولیت اخلاقی پژوهش پایان تحصیلات
و گزارش‌های حاصل از آن (پایان نامه، رساله، مقاله، کتاب و سایر محصولات).

پوست: تعریف مفاهیم

نظامنامه اخلاق آموزش

آموزش چندرسانه‌ای (Multimedia Education): آموزش با کمک رایانه با امکانات چندرسانه‌ای است که چندین حس را همزمان در فرآیند یادگیری درگیر می‌کند. این روش آموزش نیازمند ترکیب و هماهنگی میان محتوای آموزشی و رسانه‌های گوناگون است.

احترام (Respect): واژه احترام در زبان فارسی دو کاربرد عام و خاص دارد. در کاربرد عام به معنای ارج نهادن به کسی یا چیزی است مانند احترام به خرد جمعی. در کاربرد خاص احترام به رفتار ارتباطی اطلاق می‌شود که احساس ارزشمندی را به طرف ارتباط منتقل می‌کند. احترام در مفهوم سلبی خودداری از رفتاری است که احساس کمتری را به طرف ارتباط منتقل کند.

احترام به کرامت ذاتی انسان (Respect for Human Dignity): تمامی انسان‌ها قابل احترام هستند و باید به تمامی انسان‌ها بدون هیچ شرطی احترام گذاشت. بنابراین قدرتمندی، بزرگی و حرمت انسان‌ها باید ارج نهاده شود.

اخلاق کاربردی (Applied Ethics): به معنای کاربرد تحلیل و انتقادی قواعد اخلاق به‌نجاری در موقعیت معین است.

ارزشیابی تحصیلی (Academic Evaluation): به معنای حلقه‌ای توانان در فعالیت‌های آموزشی و تکمیل‌کننده سایر فعالیت‌ها است. در این مرحله با استفاده از روش‌ها و فنون مختلف بازده‌های یادگیری دانش‌نخبه می‌شود. بنابراین میزان توفیق در دستیابی به هدف‌های آموزشی تعیین و مراحل آموزش بر این اساس بررسی می‌شود.

ارزشیابی یاددهنده (Learning Test): به معنای آن است که هر فردی باید به طور مداوم در حال یادگیری باشد و این امر حتی در زمینه ارزشیابی نیز صدق می‌کند که سبب ارتقای خودشناسی و نیز یادگیری می‌شود.

ارزیابی عملکرد (Performance Assessment): به معنای فرآیند جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل و گزارش اطلاعات مربوط به عملکرد یک فرد، گروه، سازمان، سیستم است. این ارزیابی نقش مهمی در مشکل‌یابی و رفع موارد مورد نظر دارد.

استقلال (Autonomy): دانشگاه بتواند به عنوان یک نهاد توانمند، خود را اداره کند و دارای مدیریت خودگردان باشد و از اختیارات اداری، مالی، تشکیلاتی و برنامه‌ریزی‌های آموزشی و پژوهشی و امثال آنها برخوردار باشد که تاثیر بسیاری بر پاسخگویی و رشد دانشگاه دارد. به عبارتی دیگر سیاستی اصولی برای افزایش مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی دانشگاه در قبال جامعه و پویایی آن است. استقلال فردی نیز که به معنای خودکفایی و پذیرش مسئولیت بوده که در این زمینه بسیار ارزشمند است.

اصول اخلاقی: نمک نظامنامه اخلاق.

اقتدار همراه با صمیمیت یا قاطعیت (Assertiveness): صراحت، صداقت، احترام متقابل و توجه به استقلال طرف ارتباط است.

امانتداری (Trusteeship): به معنای نگهداری و استفاده صحیح از تمامی مواهب و

امکانات تحت اختیار ما است که به خدا و افرادی دیگر تعلق دارد.
امنیت جنسیتی: کمک حقوق جنسیتی.

انجام و یکپارچگی (Integrity): یکپارچه و بهمنان بودن تمامی مؤلفه‌ها و بخش‌های مطرح در نظام آموزش عالی که تولید کوناگونی از جمله نهاده شدن، سنجارهای اخلاقی، فریت رقابتی پایدار، تمهید، ایجاد اتحاد، صداقت و وفاداری دارد.

انصاف (Fairness): داوری و ارزشگذاری یکسان در مورد عمل ارتباطی واحد در افراد کوناگون در موقعیت‌های ارتباطی یکسان بدون توجه به افراد و منافع دخیل در عمل آن افراد است (نک: فغالی و فغالی، ۱۳۹۷: ۲۴۵).

پایداری (Stability): دوام تصمیم‌ها و رفتارها در بلندمدت که لازمه زیرساخت برای مدیریت اخلاق‌مدارانه محسوب می‌شود.

پیش‌بینی‌پذیری اخلاقی (Ethical Predictability): خصلتی در سازمان که سبب می‌شود محیط بر اساس آن عملکرد سازمان را در قبال حقوق خود پیش‌بینی کند.

جانشین‌پروری (Succession Planning): شناسایی استعدادها و توانایی‌های انسانی و تربیت و نگهداری افراد برای پست‌های کلیدی نظام آموزش عالی است. جانشین‌پروری به معنای نگاه آینده‌نگر آموزش عالی است که در رسیدن به اهداف آموزش عالی بسیار مؤثر می‌باشد.

حریم خصوصی (Confidentiality): اطلاعات مربوط به امور شخصی افراد که از ورود دیگران

به آن نافرند، هستند و باید حفظ شود.

حسایت های اخلاقی (Ethical Sensitivities): دارا بودن ابعاد مختلف از جمله احساسات فردی، توانایی های علمی و توان استدلال و تصمیم گیری است که برای دستیابی به آن وجود ویژگی های فردی و آمادگی های آموزشی مورد نیاز است. حسایت اخلاقی یکی از معیار های صلاحیت حرفه ای محسوب می شود و بر عملکرد اخلاقی و ارتقای ارتباط بین افراد موثر است.

حقوق جنسیتی (Gender Rights): به معنای آن است که زنان و مردان در اجتماع، اقتصاد و سایر جنبه های جامعه دارای حقوقی هستند که بر اساس ویژگی های شخصیتی باید عدالت در این زمینه لحاظ شده و تبعیضی صورت نگیرند. در این زمینه احساس آرایش به دور از سوء استفاده های جنسیتی که به افراد امنیت جنسیتی (Gender Security) را منتقل کند بسیار با اهمیت است. حوزه آموزش (Education Domain): شامل معاونت آموزشی وزارت معارف

و همه فعالیت های مرتبط با آموزش در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی می شود.

در شکاری (Honesty): به معنای کاری است که برای ما و دیگران مفید بوده و به ما و

دیگران صدمه نمی زند.

رازداری (Secrecy): پنهان کردن اطلاعات از افراد یا گروه های خاصی است

که نیازی به دانستن آنها وجود ندارد. بنابراین رازداری به معنای پنهان نگهداشتن اطلاعات است.

رشد اخلاقی (Ethical Development): تغییر و حرکت از وضعیت موجود اخلاقی
اعم از خوب و بد به وضعیت مطلوب اخلاقی اعم از خوب و عالی است.
سمن (NGO): به معنای سازمان های مردم نهاد است.
سند جامع اخلاقی: نمک نظامنامه اخلاق.

شفافیت (Transparency): آشکار بودن مبنای تصمیم گیری ها و سازوکارهای حاکم
بر توزیع قدرت و درآمد است. به عبارتی دیگر آزاد گذاشتن جریان اطلاعات و قابل دسترس
بودن آن برای همه کسانی که با تصمیم ها در ارتباط هستند. شفافیت سازمانی نقش مهمی در توسعه سرمایه
اجتماعی و ایجاد اعتماد دارد.

صاحبان حق (Rightful Owners): در لغت به معنای آن است که حرفه می در
زندگی خود دارای حقوقی است و در نتیجه صاحب حق خوانده می شود. در اصطلاح اخلاق سازمانی
به افراد، گروه ها و سازمان هایی اطلاق می شود که در محیط درونی و بیرونی یک سازمان قرار دارند و از
عملکرد آن سازمان تاثیر می پذیرند و به همین سبب آن سازمان در قبال آنها وظایف اخلاقی
دارد.

عدالت (Justice): عدالت سه گونه است. عدالت توزیعی، رویه ای و رفقاری.
عدالت توزیعی به معنای تخصیص منابع و سایر موارد به صورت کارا، انرشنش و اصولی به منظور
رفع حداکثری نیاز و رسیدن به اهداف مورد نظر است. عدالت رویه ای به معنای داشتن مواجه

یکسان با افراد در شرایط یکسان است. عدالت رفقاری به سبک رفتار ارتباطی یکسان با افراد در شرایط یکسان اطلاق می‌شود.

عهدنامه اخلاقی: نیک نظامنامه اخلاق.

فرهنگ سازمانی (Organizational Culture): مجموعه‌ای در هم تنیده از معانی و مفاهیم مشترک در یک سازمان که موجب تمایز آن سازمان از سازمان‌های دیگر می‌شود.

قدردانی (Gratitude): به معنای کیفیت شکر، آماکی برای قدردانی و جبران مهربانی است.

کیفیت (Quality): معیار و استاندارد می‌که در مقابل اندازه‌گیری چیزی در برابر چیزی‌های مشابه دیگر به دست می‌آید و درجه برتری آن را نشان می‌دهد.

گروه‌های آسیب‌پذیر (Vulnerable Groups): گروه‌هایی از افراد که آسیب‌پذیری بیشتری نسبت به افراد عادی دارند. از آن جمله می‌توان معلولین، خانم‌های باردار و افراد مسن را نام برد.

مالکیت فکری (Intellectual Property): به معنای اثر یا اختراعی که نتیجه خلاقیت است، مانند یک نسخه خطی یا طراحی مشخص که شخص از آن برخوردار بوده و می‌تواند برای آن حق ثبت اختراع، حق چاپ، علامت تجاری و... را درخواست کند.

مالکیت معنوی: نیک مالکیت فکری.

مسئولیت‌های اخلاقی سازمان: نمک مشور و کدهای اخلاقی.
مشارکت طلبی (Participation): دخیل کردن تمامی ذینفعان خانواده بزرگ آموزش
عالی در امور مربوط به آنهاچه در تصمیم‌سازی، اجرا و نظارت است.
مشور و کدهای اخلاقی: نمک نظامنامه اخلاق.

نظام‌های حرفه‌ای (Professional Systems): مجموعه‌ای از مؤلفه‌ها و عناصر که
دارای اهداف خاص و واحد بوده و به صورت یکپارچه و برنامه‌ریزی شده برای رسیدن به آن
اهداف تلاش می‌کند.

نظامنامه اخلاق (Ethical Document): سازمان بانی‌های رسمی اخلاقی کوناگون
دارند: ساده‌ترین آنها اصول اخلاقی (Ethical Principles) شامل اصل‌های راهبردی
اخلاق (۱۲ مورد) در سازمان است. مشور اخلاق سازمانی (Code of Ethics) شامل
خط‌مشی‌های اخلاقی سازمان در قبال حقوق ذی‌نفعان و عناصر محیط درونی و بیرونی سازمان
است. عهدنامه اخلاقی (Ethical Oaths) منابع انسانی شامل وظایف و تعهدات اخلاقی
سطوح مختلف منابع انسانی در سازمان است. سند اخلاقی (Ethical Document) که
در زبان فارسی از آن به آیین اخلاق (نمک جامعه‌مهندسان مشاور) و نظامنامه اخلاق تعبیر
می‌کنند. نظامنامه اخلاق بیانیه فرآیند، مبهم و شامل اصول اخلاقی، مشور اخلاق سازمانی و
عهدنامه اخلاقی سازمان، است. در نظامنامه اخلاق آموزش عنصر چهارم یعنی اخلاق در

فرآیندها و نظام‌های حرفه‌ای افزوده شده است.

تقدیر و پاسخگویی (Accountability): پذیرش صبورانه و آگاهانه تقصیر و پاسخگو بودن به صورت مناسب نسبت به آنها است.

نقش الگویی (Role Model): به معنای شخصی است که رفتار و موفقیت‌هایش می‌تواند برای نمونه توسط سایر افراد به ویژه افراد جوان تر تقلید شود.

نور چشم پروری (Favouritism): توجه ناعادلانه به افرادی که به دلیل خاص که به دیگران ضرر می‌رساند.

وفاداری به حقیقت (Loyalty to the Truth): تاکید بر بیان حقیقت و عمل کردن بر طبق آن و عدم مخفی کردن آن تحت هر شرایطی است.

هدایت تحصیلی (Academic Guidance): فرآیند ارائه راهنمایی و مشاوره به افراد است تا ضمن آشنایی با استعدادها، علایق، توانایی‌ها و ویژگی‌های شخصیتی خویش، شناخته‌ها و رشته‌های تحصیلی و مشاغل مورد نیاز جامعه را بشناسند و بر اساس آن، به صورت آگاهانه رشته تحصیلی مناسب خود را انتخاب کنند. هدایت تحصیلی مسیر تحصیلی و شغلی افراد را رقم زده و بسیار سرنوشت‌ساز است.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری